

Een nieuwe afwijking of een duur artefact?

Bij een 51-jarige asielzoekster uit Irak wordt tijdens een röntgencontrole aan het eind van de behandeling voor mediastinale lymfkliertuberculose (met 2HRZE/4HRE) een nieuwe consolidatie in het rechter bovenveld gezien. De diagnose was niet met kweek bevestigd. De vrouw had een sterk positieve tuberculinehuidtest en IGRA. De behandeling was elders gestart. Bij aanvang van de behandeling had ze een verminderde eetlust en was ze de laatste maanden 12 kg afgevallen. Twee maanden later voelde patiënt zich beter en vertoonde haar thoraxfoto een duidelijke verbetering van de kliermassa.

De afwijking in het rechter bovenveld was op eerdere thoraxfoto's niet zichtbaar. Progressie van tuberculose onder behandeling kan voorkomen bij slechte therapietrouw, bij onvoldoende geneesmiddelenpiegels in het bloed of bij resistentie. De arts en verpleegkundige hebben geen enkele twijfel over de therapietrouw,

en denken vooral aan therapiefalen door onvoldoende bloedspiegels en/of resistentie. De patiënte wordt daarom opgenomen in een tuberculosecentrum. De CT-scan laat geen nieuwe afwijkingen in de longen zien.

Achteraf blijkt dat de consolidaties die rechts apicaal geprojecteerd worden op de thoraxfoto, gebaseerd zijn op... overprojectie van het haar. Ze droeg dat in een paardenstaart, die tijdens het maken van de foto was afgezak. De behandeling wordt verder zonder problemen afgerond.

Het artefact op de thoraxfoto leidde in dit geval tot forse onnodige medische zorg en kosten. Een en ander is teruggekoppeld aan de longarts-tbc-coördinator en aan de afdeling radiologie van het ziekenhuis waar de thoraxfoto gemaakt is. In het kader van de kwaliteitsbewaking verdient het ook een plaats in dit tijdschrift. ■